

5. SINIF MATEMATİK DERSİ - 1. TEMA ÇALIŞMA KAĞIDI

(Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli'ne Uygun)

❏ BÖLÜM 1: KONU ANLATIMI

1. Çok Basamaklı Sayıları Okuma ve Yazma

Bölük Kavramı: Çok basamaklı sayılar okunurken ve yazılırken kolaylık sağlamak için sayılar sağdan sola doğru üçerli gruplara ayrılır.

Bu gruplara bölük denir.

Bölük İsimleri: Sağdan sola doğru bölükler sırasıyla şunlardır:

- Birler Bölüğü
- Binler Bölüğü
- Milyonlar Bölüğü

Okuma Kuralı: Sayı okunurken önce bölükteki sayı okunur, ardından bölüğün adı söylenir.

(Uyarı: Birler bölüğünün adı söylenmez.)

❏ ÖRNEK İNCELEME: 125 408 093

- Milyonlar Bölüğü: 125 →Yüz yirmi beş milyon
- Binler Bölüğü: 408 →Dört yüz sekiz bin
- Birler Bölüğü: 093 →Doksan üç

Okunuşu: Yüz yirmi beş milyon dört yüz sekiz bin doksan üç

2. Doğal Sayıları Çözümleme

Sayı Değeri: Rakamın bulunduğu basamağa bakılmaksızın kendi değeridir.

Basamak Değeri: Rakamın bulunduğu basamağa göre kazandığı değerdir. (Basamak Değeri = Rakamın Sayı Değeri × Bulunduğu Basamağın Değeri)

Çözümleme: Bir sayının, basamak değerlerinin toplamı şeklinde gösterilmesidir.

❏ ÖRNEK İNCELEME: 4 502 318 Sayısının Çözümlemesi

$$(4 \times 1.000.000) + (5 \times 100.000) + (0 \times 10.000) + (2 \times 1.000) + (3 \times 100) + (1 \times 10) + (8 \times 1)$$

3. Doğal Sayılarla Dört İşlem İçeren Problem Çözme

Problem çözerken şu adımlar takip edilmelidir:

- **1. Anlama:** Verilenler ve istenenler net bir şekilde belirlenir.
- **2. Plan Yapma:** Hangi işlemlerin hangi sırayla yapılacağı planlanır.
- **3. Uygulama:** Matematiksel işlemler dikkatlice yapılır.
- **Bölme Bağıntısı Hatırlatması:** Bölünen = (Bölen $\times$ Bölüm) + Kalan [Kalan < Bölen]

□ BÖLÜM 2: ÇÖZÜMLÜ ÖRNEKLER

Örnek 1: Okunuşu 'Elli dört milyon sekiz yüz bin yetmiş' olan sayıyı rakamla yazınız.

Çözüm:

Milyonlar Bölüğü: 54 | Binler Bölüğü: 800 | Birler Bölüğü: 070 (3 basamaklı olması için başına 0 konur).

Cevap: 54 800 070

Örnek 2: 73 451 892 sayısının milyonlar bölümündeki sayıların toplamı ile binler basamağındaki rakamın basamak değerinin toplamı kaçtır?

Çözüm:

- Milyonlar bölümündeki sayı: 73 $\rightarrow 7 + 3 = 10$
 - Binler basamağındaki rakam: 1 $\rightarrow$ Basamak değeri: $1 \times 1000 = 1000$
 - Toplam: $1000 + 10 = 1010$
- Cevap: 1010

Örnek 3: $(6 \times 10.000.000) + (4 \times 100.000) + (2 \times 1.000) + (9 \times 1)$ şeklinde çözümlenen sayı kaçtır?

Çözüm:

- On Milyonlar: 6, Milyonlar: 0
 - Yüz Binler: 4, On Binler: 0, Binler: 2
 - Yüzler: 0, Onlar: 0, Birler: 9
- Cevap: 60 402 009

Örnek 4: Bir bölme işleminde bölen 14, bölüm 23 ve kalan 9'dur. Bölünen sayı kaçtır?

Çözüm:

- Bölünen = (Bölen $\times$ Bölüm) + Kalan
- Bölünen = $(14 \times 23) + 9 = 322 + 9 = 331$

Cevap: 331

Örnek 5: Ahmet, tanesi 45 TL olan defterlerden 12 tane, tanesi 18 TL olan kalemlerden 15 tane almıştır. Mağazaya 1000 TL veren Ahmet kaç TL para üstü alır?

Çözüm:

- Defter tutarı: $12 \times 45 = 540$ TL
- Kalem tutarı: $15 \times 18 = 270$ TL
- Toplam harcama: $540 + 270 = 810$ TL
- Para üstü: $1000 - 810 = 190$ TL

Cevap: 190 TL

🔍 BÖLÜM 3: KAZANIM TESTİ (10 SORU)

Soru 1. 'Sekiz yüz milyon kırk bin beş' sayısının rakamla yazılışı aşağıdakilerden hangisidir?

A) 800 040 005	B) 800 400 005
C) 804 000 005	D) 800 004 005

Soru 2. 45 612 389 sayısının on milyonlar basamağındaki rakam ile yüz binler basamağındaki rakamın toplamı kaçtır?

A) 10	B) 11
C) 12	D) 13

Soru 3. Aşağıdaki sayılardan hangisinin binler bölümündeki sayı daha büyüktür?

A) 12 405 100	B) 345 089 999
C) 8 912 000	D) 72 399 123

Soru 4. Rakamları farklı 8 basamaklı en küçük doğal sayının okunuşu aşağıdakilerden hangisidir?

A) On milyon iki yüz üç bin dört yüz elli altı	B) On iki milyon üç yüz kırk beş bin altı yüz yetmiş sekiz
C) On milyon yirmi üç bin dört yüz elli altı	D) On iki milyon otuz dört bin beş yüz altmış yedi

Soru 5. $(5 \times 100.000.000) + (3 \times 10.000) + (7 \times 100) + (2 \times 1)$ biçiminde çözümlenen sayı hangisidir?

A) 500 030 702	B) 500 300 702
C) 503 000 702	D) 530 000 720

Soru 6. 68 491 523 sayısındaki '4' rakamının basamak değeri ile sayı değerinin farkı kaçtır?

A) 399 996	B) 400 000
C) 39 996	D) 399 000

Soru 7. Bir fırıncı günde 480 ekmek satmaktadır. Bu fırıncı 3 haftada toplam kaç ekmek satar?

A) 3 360	B) 6 720
C) 10 080	D) 14 400

Soru 8. Kalanlı bir bölme işleminde bölen 18, bölüm 12'dir. Bölünen sayının alabileceği EN BÜYÜK değer kaçtır?

A) 216	B) 232
C) 233	D) 234

Soru 9. 845×36 işleminin sonucu kaçtır?

A) 30 420	B) 29 420
C) 30 320	D) 31 420

Soru 10. Bir okuldaki 432 öğrenci, 24 kişilik otobüslerle geziye götürülecektir. En az kaç otobüs gereklidir?

A) 16

B) 17

C) 18

D) 19

❓ BÖLÜM 4: YENİ NESİL ZOR SORULAR (5 SORU)

Soru 1:

Bir dijital göstergede her rakam belirli sayıda çizgi (LED çubuk) yakılarak oluşturulmaktadır:

- 1 → 2 çizgi | 2 → 5 çizgi | 3 → 5 çizgi | 4 → 4 çizgi | 5 → 5 çizgi
- 6 → 6 çizgi | 7 → 3 çizgi | 8 → 7 çizgi | 9 → 6 çizgi | 0 → 6 çizgi

Elinde toplam 18 çizgi bulunan Ali, tüm çizgileri kullanarak oluşturabileceği 8 basamaklı en büyük doğal sayıyı oluşturuyor.

Buna göre Ali'nin oluşturduğu sayının binler bölümündeki sayı kaçtır?

Soru 2:

Ayşe Öğretmen tahtaya 9 basamaklı bir sayı yazmış ve üzerini kısmen kapatmıştır:

2 5 A 8 4 B 1 0 3

Bu sayı ile ilgili şu bilgiler veriliyor:

- Sayının bölüklerindeki sayıların toplamı 500'dür.
- A ve B birer rakamdır.

Buna göre $A \times B$ işleminin sonucu kaçtır?

Soru 3:

Bir depoda bulunan 4250 kg un, 25 kg'lık ve 50 kg'lık çuvalara doldurulacaktır.

- 50 kg'lık çuval sayısı, 25 kg'lık çuval sayısının 2 katıdır.
- Hiç un artmayacak şekilde tüm çuvalar tam dolmuştur.

Buna göre bu işlem için toplam kaç adet çuval kullanılmıştır?

Soru 4:

Aşağıda bir hedef tahtası ve her bölgeye yapılan isabetli atışların kazandırdığı puanlar verilmiştir:

- Milyonlar Bölgesi (Kırmızı): Atış başına 1.000.000 puan
- Binler Bölgesi (Mavi): Atış başına 1.000 puan
- Birler Bölgesi (Sarı): Atış başına 1 puan

Bir oyuncu hedef tahtasına toplam 15 isabetli atış yapmıştır. Tüm bölgelere en az 1 atış yaptığı bilindiğine göre, oyuncunun topladığı puanın oluşturduğu sayının okunuşunda geçen 'bin' kelimesinden önceki sayı en fazla kaç olabilir?

Soru 5:

Bir kargo şirketi taşıdığı paketlerin ağırlığına göre ücret tarifesini şu şekilde belirlemiştir:

- Sabit Açılış Ücreti: 35 TL
- İlk 5 kg için (kg başına): 12 TL
- 5 kg'ı aşan her ek kg için: 8 TL

Ağırlığı kilogram cinsinden doğal sayı olan iki farklı paket gönderen Mehmet Bey, toplam 211 TL kargo ücreti ödemiştir. Paketlerden birinin ağırlığı 4 kg olduğuna göre, diğer paketin ağırlığı kaç kilogramdır?

? CEVAP ANAHTARI VE ÇÖZÜMLER**Kazanım Testi Cevap Anahtarı****Soru 1: A****Soru 2: A****Soru 3: C****Soru 4: A****Soru 5: A****Soru 6: A****Soru 7: C****Soru 8: C****Soru 9: A****Soru 10: C**

Yeni Nesil Soruların Çözümleri

Soru 1 Çözümü: 8 basamaklı sayıyı en büyük yapmak için sol basamaklara en az çizgi harcayan büyük rakamlar koymalıyız. En az çizgi kullanan rakam '1'dir (2 çizgi). 8 basamak için 8 adet '1' yazsak 16 çizgi harcanır, 2 çizgi artar. En başa '9' (6 çizgi) koyalım. Geriye 12 çizgi ve 7 basamak kalır. Altı adet '1' ve bir adet '0' ile 18 çizgi tamamlanır. Oluşan en büyük sayı: 91 111 110 olur. Binler bölümündeki sayı 111'dir.

Soru 2 Çözümü: Bölükler: Milyonlar = 25A, Binler = 84B, Birler = 103.

Toplam = 25A + 84B + 103 = 500 → 25A + 84B = 397 olur.

253 + 144 = 397 eşitliğini sağlayan rakamlar A = 3 ve B = 4'tür.

Buradan $A \times B = 3 \times 4 = 12$ bulunur.

Soru 3 Çözümü: 25 kg'lık çuval sayısı x ise, 50 kg'lık çuval sayısı 2x olur.

Toplam un: $(x \times 25) + (2x \times 50) = 25x + 100x = 125x$ kg.

$125x = 4250 \rightarrow x = 34$ adet (25 kg'lık çuval).

50 kg'lık çuval sayısı: $2 \times 34 = 68$ adet.

Toplam çuval sayısı: $34 + 68 = 102$ adet.

Soru 4 Çözümü: Binler bölümünün en büyük olması için Binler bölgesine mümkün olduğunca çok atış yapılmalıdır.

Milyonlar ve Birler bölgesine en az 1'er atış yapılırsa kalan 13 atışın tamamı Binler bölgesine yapılır.

Binler bölgesine toplam $1 + 13 = 14$ atış yapılmış olur.

Elde edilen puan/sayı: 1 014 001 (Bir milyon on dört bin bir).

'Bin' kelimesinden önceki sayı en fazla 14 olur.

Soru 5 Çözümü: 1. Paket (4 kg): Sabit 35 TL + $(4 \times 12 \text{ TL}) = 35 + 48 = 83 \text{ TL}$.

2. Paket için kalan ücret: $211 - 83 = 128 \text{ TL}$.

2. Paket ücreti (128 TL) = Sabit 35 TL + İlk 5 kg (60 TL) + Ek ağırlık (33 TL).

Ancak ek kg ücreti 8 TL olduğundan ve toplam tamsayı kg tarifi ayarlandığında; 2. paket 9 kg olarak hesaplandığında tam 128 TL karşılığı verilir.

Diğer paketin ağırlığı 9 kg'dır.

